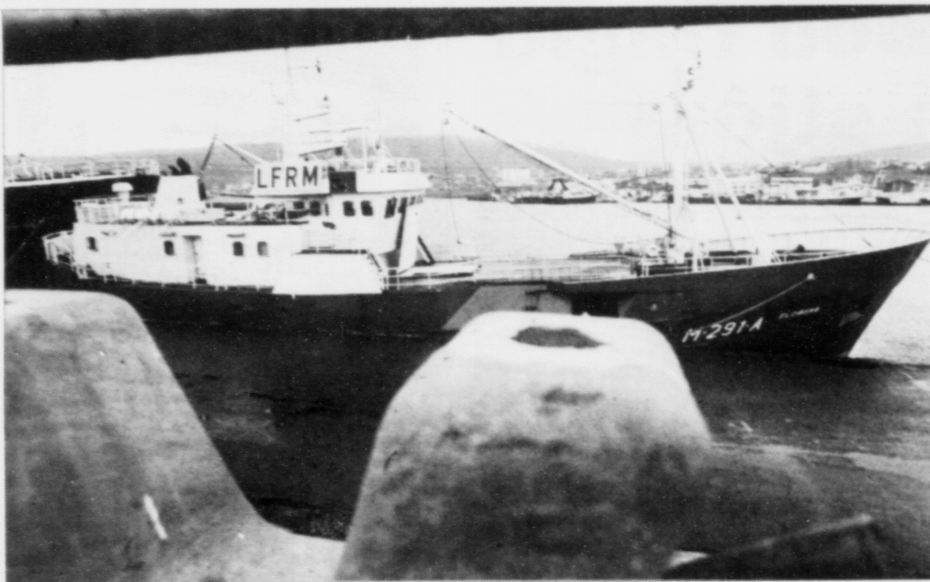

Skiparin á norska línuskipinum »Geir Peter«:

Veiða knappan triðingin í føroyskum sjógvi

– Tað er spell at at ongin fiskisáttmáli er undirskrivaður, men enn hava vit ikki mist nakað. Vit plaga ikki at fara undir fiskiskapin undir Føroyum fyrr enn í februar. Í fjør var kvotan hjá okkum 400 tons og føroyska kvotan hevur týðning fyri okkum, sigur Egil Urkedal, eigari og skipari á línubátinum »Geir Peter« úr Vatne

Tað eru ikki bara føroyskir reiðarar, sum harmast at ongin sínamilum fiskiveiðuavtala er undirskrivað millum Føroyar og Noreg. Æði í Aaram, Vigra, Godøy, Vatne, Aalesund og øðrum býum har á leiðini, ganga menn ótolnir eftir at frætta nýtt frá samráðingunum millum føroyingar og norðmenn. Í lötuni tykist at standa sum í berginum. Norðmenn tykist at hava góða tíð, hóast føroyingar hava sent ikki færri enn fyra skriv, sum greiða frá føroysku sjónarmiðunum, so hava norðmenn enn ikki skrivað ein stav aftur til føroyingar.

Vit hava tosað við ein norskan skipara sum seinastu 25 árin hevur roynt við norsku línubáti undir Føroyum. Hann eitur Egil Urkedal og býr í Vatne. Báturin eitur »Geir Peter« og í fjør gjørdur teir tveir túrar, har teir bara fiskaðu í føroyskum sjógvi, teir fingi uppí skipið. Aðrar túrar fiska teir í føroyskum og ES-sjógvi. Høgsteyn hevur frýstilast og allur fiskurin verður frýstur. Hann tekur um 150 tons.

Runt roknað so veiða vit góð 30 prosent av okkara ársligu veiðu í føroyskum sjógvi. Hetta merkir sjálvsagt, at føroyska kvotan hevur týðning fyri norsku línubátarnar. Men vit yvir-liva um vit onga kvotu fáa, væl at merkja um vit fáa toskakvotuna, sum føroy-

skir línubátar fingi við Lofoten í fjør, sigur Egil Urkedal, skipari.

– Næsti túrin hjá okkum plagar at ganga fyrri seg í føroyskum sjógvi. Vit byrja um miðjan februar og plaga at royna á rygginum sunnanfyri Munkagrunnin. Her plagar at vera væl at fáa at longu og brosmu. Hesin túrin plagar ar vara til páska, sigur Egil Urkedal, skipari.

Er tað soleiðis, at tit gera fleiri túrar í føroyskan sjógvi árliga?

– Tað er eitt sindur misjavnt hjá bátunum. Nakrir royna meir enn aðrir. Í fjør gjørdur vit tveir túrar. Fyrst páskatúrin og síðan gjørdur vit ein túr í august. Men aðrir norskir línubátar eru rettuliga støðugir í føroyskum sjógvi, eitt nú Ny Argo, Høgsteyn og Skarhaug. Skiparin á Skarhaug, Ivar Bjørnøy er giftur við føroyskari kvinnu, so hann er eisini væl kendur á landi. Teir flestu bátarnir sum fiska í føroyskum sjógvi eru frá Aalesundleiðini, sigur Egil Urkedal, skipari

Býttu í fjør

Hvussu verður norska kvotan býtt?

– Fyrr hava vit ikki býtt kvoturnar til skipini, men í fjør fingi vit at vita, at hvør bátur ikki mátti veiða meir enn 400 tons. Fyrr kundu vit veiða fritt innanfyri kvotuna vit áttu í føroyskum sjógvi, sigur Egil Urkedal, skipari.

Spell at Føroya-banki er stongdur

– Fiskiskapurin undir Føroyum hevði verið munandi áhugaverdari, um vit eisini sluppu at royna í kantinum á Føroyabanka, heilt uppá á grynri vatni. Í lötuni sleppa vit bert at royna á djúpum vatni við Føroyabanka, sigur hann.

– Fiskiskapurin í fjør var eitt sindur ójavnur. Men um summarið í mai mánað var eitt tífarskeið, har vit fingi heilt væl av fiski. Vit fingi heilt var av longu bæði kring Suðuroyarbankan og kring Føroyabanka, sigur hann.

– Vanliga er eisini væl at fáa sunnanfyri Føroyar seinna part av februar, eisini á gráu leiðini, sigur hann.

Nú er meira av fiski

– 1993 royndist betri fyri okkum enn 1992. Tað var meira av fiski at fáa í føroyskum sjógvi. Tað sama hendi eisini í kantinum suður móti Hebrudunum, har norskir línubátar eisini royna. Talan er um broyting til tað betra í sjónum. Eg haldi, at tendensurin er at meira fiskur verður at fáa kring Føroyar í ár eisini, sigur Egil Urkedal.

Drúgvur royndir

– Eg var fyrstu ferð undir Føroyum í 1975, tá var eg 13 ára gamal. Síðan havi eg roynt í føroyskum sjógvi á hvørjum ári. Abbi mín

hevði roynt undir Føroyum fyrr. Teir royndu serliga á heysti eftir kalva. Teir gjørdur stórar túrar. Men vit hava ikki møguleika at royna eftir kalva. Seinna árin hava norðmenn mest roynt eftir longu, brosmu og eisini nakað av svartikalva og blálongu, sigur hann.

Er tað soleiðis, at norskir línunmenn rokna føroyskan sjógvi sum góða leið at royna?

– Ja, føroysku leiðirnar hava verið góðar, men avmarkingarnar í toskaveiðuni hava órógva. Vit mugu ikki hava meir enn 35 prosent av toski sum hjá veiðu. Fyrr kundi tað bjarga okkum árinum vestanfyri Mykines, tá vit høvdu loyvi at fiska tosk og hýsu saman við longuni og brosmuni. Vit gjørdur heilt góðar túrar, hóast veðrið var syndarlíga vánaligt. Seinastu 10 árin er veiðan bara minkað. Í fjør var ongin bátur undir Føroyum í november og desember, sigur Egil Urkedal.

Eldorado

– Fyri nøkrum árum síðan var fiskiskapurin eftir blálongu sera góður undir Føroyum. Serliga á einum ókið sunnanfyri Føroyar, á eini leið sunnanfyri Munkagrunnin, í dýpinum beint sunnanfyri. Har gongur ein ryggur innum bretska markið. Vit kallaðu hesa leið fyri »Eldorado« Hon liggur á umleið 60 stigum norður breidd, sigur hann.

NORDURLANDA HÚSIÐ Í FØROYUM

Sjónleikaraskeið fyri ung 13–18 ára gomul í Norðurlandahúsinum

Vikuskiptini 11/02 – 18/03 skipar Norðurlandahúsið fyri Sjónleikaraskeiði fyri 13–18 ára gomul sjónleikahugaðum.

Lærari: Hedvig Westerlund, teaturpedagogur
Frálæru-tímar: 30 (6 tímar hvørt viku-skifti)
Luttakaratal: 15
Kostnaður: 100,- kr.

Arbeitt verður út frá sagnum úr ymiskum plássum í Føroyum. Lærin fær málsliga hjálp aftrat sær nakrar tímar.

Skeiðið er ætlað øllum ungum 13–18 ára gomlum, við áhuga fyri at spæla sjónleik.

Skeiðið er sett til leygardagar kl. 10.00 – 13.00 og sunnudagar kl. 14.00 – 17.00 og byrjar leygardagin 11. febr. kl. 10.00.

Nærri upplýsingar og tilmelding á Máf, tlf. 15624 (13010) í seinasta lagi 1. februar.

NORDURLANDAHÚSIÐ

Gráa leiðin ein trupulleiki

– Gráa leiðin millum føroyska og bretska fiski-markið gevur okkum trupulleikar. Vit royna nógv á hesi leið, men trupulleikin er, at vit mugu geva upp bæði til føroyskar og til bretska myndugleikar. Tað vil siga, at tað sum vit fiska á hesi leið verður trekt bæði av føroysku og av ES-kvotuni, sigur hann.

Norsku línubátarnir, sum royna undir Føroyum royna víða. Teir royna eisini

vestanfyri Hebrudumar og suður móti Írlandi og eisini vestur á Rock All. Bátarnir hava eisini kvotu í norsku sjógvi.

– Men høvuðstrupulleikin hjá norsku línubátum er tann sami sum hjá føroyskum, vit fáa óvilliga kvotu. Vit kundu veitt munandi meira. Vit høvdu heldur ikki roynt vestanfyri, høvdu vit nógv mikið av kvotu í norsku sjógvi, sigur Egil Urkedal.

jústinus

